

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1967

Vyhlásené: 20.04.1967 Časová verzia predpisu účinná od: 01.07.1967 do: 31.07.2000

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

36

ZÁKON

zo 6. apríla 1967

o znalcoch a tlmočníkoch

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Oddiel I

ÚČEL A ROZSAH ÚPRAVY

§ 1

(1) Účelom zákona je zabezpečenie riadneho výkonu znaleckej a tlmočnickej činnosti v konaní pred štátnymi orgánmi a orgánmi, na ktoré prešli úlohy štátnych orgánov (ďalej len „štátne orgány“), ako aj znaleckej a tlmočnickej činnosti vykonávanej v súvislosti s právnymi úkonmi občanov alebo organizácií.

(2) Zákon sa nevzťahuje na podávanie posudkov, ktoré je upravené inými predpismi, a na podávanie posudkov a vykonávanie tlmočnických úkonov, ktoré neslúžia potrebám konania pred štátnymi orgánmi ani nie sú v súvislosti s právnymi úkonmi občanov a organizácií; najmä sa nevzťahuje na expertíznu činnosť súvisiacu s plnením výrobných úloh organizácií a na tlmočnickú činnosť v rámci medzinárodného styku a cestovného ruchu.

§ 2

(1) Znaleckú a tlmočnickú činnosť vykonávajú znalci a tlmočníci zapísaní do zoznamu znalcov a tlmočníkov; znaleckú činnosť vykonávajú aj ústavy (§ 21).

(2) Osoby nezapísané do zoznamu znalcov a tlmočníkov môžu byť v konaní pred štátnymi orgánmi ustanovené za znalcov alebo tlmočníkov len výnimočne za podmienok ustanovených v § 24.

Oddiel II

ZNALCI A TLMOČNÍCI ZAPÍSANÍ DO ZOZNAMU

Vymenúvanie znalcov a tlmočníkov

§ 3

(1) Znalcov (tlmočníkov) vymenúva pre jednotlivé odbory (jazyky) minister spravodlivosti alebo predseda krajského súdu v rozsahu, v ktorom ho minister spravodlivosti na to poveril.

(2) Tlmočníkom pre jazyky sú na roveň postavení tlmočníci pre styk s hluchonemými osobami.

§ 4

(1) Vymenovať za znalca (tlmočníka) možno toho, kto:

- a) je československým štátnym občanom,
- b) má potrebné znalosti a skúsenosti z odboru (jazyka), v ktorom má ako znalec (tlmočník) pôsobiť, predovšetkým toho, kto absolvoval špeciálnu výučbu pre znaleckú (tlmočnickú) činnosť, ak ide o vymenovanie pre odbor (jazyk), v ktorom je taká výučba zavedená,
- c) má také osobné vlastnosti, ktoré dávajú predpoklad pre to, že znaleckú (tlmočnickú) činnosť môže riadne vykonávať,
- d) s vymenovaním súhlasí.

(2) V odôvodnených prípadoch môže minister spravodlivosti odpustiť podmienku československého štátneho občianstva.

§ 5

(1) K vymenovaniu za znalca (tlmočníka) dôjde na základe výberu medzi osobami, ktoré spĺňajú podmienky pre vymenovanie.

(2) Návrhy na vymenovanie znalca (tlmočníka) môžu podať štátne orgány, vedecké inštitúcie, vysoké školy, ďalej organizácie, v ktorých pracujú osoby prichádzajúce do úvahy, ako aj príslušné orgány spoločenských organizácií, ak to vyplýva z úloh týchto organizácií. Za znalca (tlmočníka) môže byť vymenovaný aj ten, kto sám o vymenovanie požiada.

(3) Orgány a organizácie uvedené v odseku 2, ako aj sbory pre znalecké otázky (§ 16) sa na žiadosť ministra spravodlivosti, prípadne predsedu krajského súdu vyjadrujú, či navrhovaný znalec (tlmočník) spĺňa podmienky pre vymenovanie.

§ 6

(1) Znalec (tlmočník) je povinný zložiť sľub do rúk toho, kto ho vymenoval.

(2) Sľub znie: „Sľubujem, že pri svojej znaleckej (tlmočnickej) činnosti budem presne dodržiavať právne predpisy, že znaleckú (tlmočnickú) činnosť budem vykonávať neustranne podľa svojho najlepšieho vedomie, že budem plne využívať všetky svoje znalosti a že zachovám mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých som sa pri výkone znaleckej (tlmočnickej) činnosti dozvedel.“

§ 7

(1) Vymenovaní znalci (tlmočníci) sa po zložení sľubu zapisujú do zoznamu znalcov a tlmočníkov.

(2) Zoznamy znalcov a tlmočníkov vedú krajské sudy, v obvode ktorých má znalec (tlmočník) trvalé bydlisko.

(3) Ústredný zoznam znalcov a tlmočníkov vedie Ministerstvo spravodlivosti; zoznam sa zasiela Povereníctvu Slovenskej národnej rady pre spravodlivosť a krajským súdom.

(4) Zoznamy znalcov a tlmočníkov sú verejne prístupné.

Výkon znaleckej (tlmočnickej) činnosti

§ 8

Znalci (tlmočníci) sú povinní vykonávať znaleckú (tlmočnickú) činnosť riadne a v určenej lehote.

§ 9

(1) Znalci (tlmočníci) sú oprávnení vykonávať znaleckú (tlmočnickú) činnosť i mimo obvodu krajského súdu, v ktorého zozname sú zapísaní.

(2) Štátne orgány ustanovujú spravidla znalcov (tlmočníkov), ktorí sú zapísaní v zozname toho krajského súdu, v obvode ktorého má štátny orgán sídlo alebo pracovisko.

§ 10

(1) Znalec (tlmočník) je povinný vykonávať svoju činnosť osobne.

(2) Ak to vyžaduje povaha veci, znalec (tlmočník) je oprávnený pribrať konzultanta na posudzovanie zvláštnych čiastkových otázok; túto okolnosť spolu s dôvodmi, ktoré k nej viedli, musí uviesť v posudku. Zodpovednosť znalca (tlmočníka) nie je dotknutá ani v tej časti posudku (prekladu), o ktorej sa konzultovalo.

§ 11

(1) Znalec (tlmočník) nesmie podať posudok (vykonať tlmočnický úkon), ak možno mať pre jeho pomer k veci, k orgánom vykonávajúcim konanie, k účastníkom alebo k ich zástupcom pochybnosť o jeho nepredpojatosti.

(2) Len čo sa znalec (tlmočník) dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, bez meškania to oznámi; rovnakú povinnosť majú i účastníci konania. O tom, či znalec (tlmočník) je vylúčený, rozhoduje orgán, ktorý ho pre podanie posudku (tlmočnický úkon) ustanovil.

(3) O tom, kedy znalec (tlmočník) môže odoprieť podanie posudku (prekladu) a kedy sa mu nemôže podanie posudku (prekladu) uložiť, platia pre jednotlivé druhy konania obdobne ustanovenia o svedkoch.

§ 12

(1) Ak nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 11, znalec (tlmočník) je povinný podať posudok (vykonať tlmočnický úkon), ak bol ustanovený za znalca (tlmočníka) v konaní pred štátnym orgánom. Ak znalec (tlmočník) odmietne vykonať úkon, štátny orgán to oznámi krajskému súdu, v zozname ktorého je znalec (tlmočník) zapísaný.

(2) Ak znalec (tlmočník) podáva v súvislosti s právnymi úkonmi občanov alebo organizácií na ich žiadosť posudok (tlmočnický úkon) mimo konania pred štátnymi orgánmi, poskytuje túto odbornú pomoc na základe dohody v rámci výkonu svojej funkcie.

§ 13

Ak znalec podáva posudok písomne, je povinný každé jeho vyhotovenie podpísať a pripojiť odtlačok pečate; rovnakú povinnosť má tlmočník pri overovaných prekladoch.

§ 14

(1) Ak je to na podanie posudku potrebné, znalec je oprávnený používať prístroje, iné zariadenia a materiály organizácie, v ktorej pracuje; vo výnimočných prípadoch, ak je to na podanie posudku nevyhnutné, je povinná aj iná organizácia, ktorá má potrebné prístroje, zariadenia a materiály, umožniť znalcovi na jeho žiadosť ich použiť. Túto povinnosť nemá organizácia, zariadenia ktorej plnia osobitné úlohy vo verejnom záujme.

(2) Organizácia má voči znalcovi nárok na náhradu nákladov, ktoré jej použitím prístrojov, iných zariadení a materiálov vznikli.

§ 15

Znalci (tlmočníci) sú povinní viesť znalecký (tlmočnický) denník. Do denníka zapisujú vykonanie všetkých posudkov (tlmočnických úkonov), ich predmet, pre koho bola činnosť vykonaná, výšku odmeny a výdavkov a deň ich vyplatenia.

§ 16

(1) V odboroch, pri ktorých to odôvodňuje ich povaha, zriaďujú sa ako poradné orgány ministra spravodlivosti sbory pre znalecké otázky; ich členov vymenúva minister spravodlivosti z radov znalcov.

(2) Úlohou sborov pre znalecké otázky je spolupôsobiť pri vymenúvaní znalcov, určiť odborné predpoklady potrebné pre vymenovanie za znalca, starať sa o zdokonaľovanie zvláštnej kvalifikácie znalcov, dávať podnety pre vedecký výskum všeobecných otázok znaleckej činnosti a vyjadrovať sa k takým otázkam z hľadiska odboru, pre ktorý sú zriadené.

Odmeňovanie a náhrada nákladov

§ 17

(1) Znalec (tlmočník) má za podanie posudku (vykonanie prekladu) právo na odmenu podľa ustanovených sadzieb.

(2) Odmena sa určí podľa stupňa odbornosti potrebného na vykonanie úkonu a podľa množstva účelne vynaloženej práce. Odmena sa môže primerane krátiť, ak úkon nebol vykonaný riadne alebo v určenej lehote.

§ 18

(1) Znalec (tlmočník) má ďalej právo na úhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil v súvislosti so znaleckým posudkom (tlmočnickým úkonom).

(2) Náklady podľa odseku 1 sú najmä cestovné výdavky, náhrada ušlej mzdy pri predvolaní na štátny orgán, náklady, ktoré znalec uhradil podľa § 14 ods. 2, vecné náklady a náklady spojené s pribratím pracovníkov pre pomocné práce. Ak znalec (tlmočník) pribral konzultanta, má nárok na náhradu nákladov s tým spojených len vtedy, ak štátny orgán, ktorý ho za znalca (tlmočníka) ustanovil, s pribratím konzultanta vyslovil súhlas.

(3) Voči organizácii, v ktorej znalec (tlmočník) je v pracovnom pomere, nemá pri predvolaní na štátny orgán nárok na náhradu mzdy.

§ 19

(1) Odmenu a náhradu nákladov znalec (tlmočník) je povinný vyúčtovať súčasne s podaním posudku (vykonaním tlmočnickeho úkonu). Jej výšku určí orgán, ktorý ustanovil znalca (tlmočníka).

(2) Krajský súd, v zozname ktorého je znalec (tlmočník) zapísaný, dohliada občasnými kontrolami na úmernosť a úplnosť účtovaných odmien.

§ 20**Odvolanie znalca (tlmočníka)**

Orgán, ktorý znalca (tlmočníka) vymenoval, odvolá ho a zariadi jeho vyčiarknutie zo zoznamu, ak

- a) sa dodatočne ukáže, že sa nespĺnili podmienky pre jeho vymenovanie, alebo ak tieto podmienky odpadli,
- b) po vymenovaní nastali skutočnosti, pre ktoré znalec (tlmočník) nemôže svoju činnosť trvale vykonávať,
- c) znalec (tlmočník) napriek výstrahe neplní alebo porušuje svoje povinnosti,
- d) organizácia, v ktorej je znalec (tlmočník) zamestnaný, preukáže, že mu znalecká (tlmočnicíka) činnosť bráni v riadnom výkone povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru,
- e) znalec (tlmočník) požiada o svoje odvolanie.

Oddiel III**ZNALECKÁ ČINNOSŤ ÚSTAVOV****§ 21**

(1) Ak sú v určitom odbore ústavy alebo iné pracoviská špecializované na znaleckú činnosť, štátne orgány sú povinné vyžadovať posudky predovšetkým od nich.

(2) V zvlášť obťažných prípadoch vyžadujúcich zvláštne vedecké posúdenie štátne orgány môžu požiadať vedecké ústavy, vysoké školy a inštitúcie, aby samy podali posudok.

(3) Zoznam ústavov a iných pracovísk podľa odseku 1 a vedeckých ústavov, vysokých škôl a inštitúcií podľa odseku 2 (ďalej len „ústavy“) vedie Ministerstvo spravodlivosti; zoznam sa zasiela Povereníctvu Slovenskej národnej rady pre spravodlivosť a krajským súdom.

§ 22

(1) Ústav podá posudok písomne. Uvedie v ňom, kto posudok pripravoval a kto môže, ak je to podľa procesných predpisov potrebné, pred štátnym orgánom osobne potvrdiť správnosť posudku podaného ústavom a podať žiadané vysvetlenia.

(2) Za včasné a riadne vykonanie posudku zodpovedá ústav.

(3) Inak pre výkon znaleckej činnosti ústavov primerane platia ustanovenia o výkone znaleckej činnosti znalcov zapísaných do zoznamu.

§ 23

(1) Ústav má právo na odmenu a náhradu nákladov.

(2) Vedúci ústavu v odôvodnených prípadoch prizná pracovníkovi, ktorý na posudku pracoval, odmenu zodpovedajúcu vykonanej práci, a to najviac do sumy vyplatenej ústavu ako odmena.

Oddiel IV
ZNALCI (TLMOČNÍCI) NEZAPÍSANÍ DO ZOZNAMU

§ 24

(1) Štátny orgán môže ustanoviť za znalca (tlmočníka) osobu, ktorá nie je zapísaná do zoznamu a má potrebné odborné predpoklady pre to, aby podala posudok (vykonala tlmočnický úkon) a ktorá s ustanovením vyslovila súhlas,

- a) ak pre niektorý odbor (jazyk) nie je znalec (tlmočník) do zoznamu zapísaný,
- b) ak znalec (tlmočník) zapísaný do zoznamu nemôže úkon vykonať,
- c) ak by vykonanie úkonu znalcom (tlmočníkom) zapísaným do zoznamu bolo spojené s neprímeranými ťažkosťami alebo nákladmi.

(2) Takto ustanovený znalec (tlmočník) nemôže podať posudok (vykonať tlmočnický úkon), dokiaľ nezložil do rúk orgánu, ktorý ho ustanovil, sľub podľa § 6 ods. 2.

(3) Hospodárska arbitráž môže ustanoviť za znalca osobu, ktorá nie je zapísaná do zoznamu, aj vtedy, ak ide o posúdenie zvlášť zložitých odborných otázok. V týchto prípadoch možno zloženie sľubu nahradiť písomným vyhlásením.

§ 25

Ustanovenia o odmeňovaní a náhrade nákladov platia aj pre znalca (tlmočníka) ustanoveného podľa § 24; ostatné predpisy sa použijú primerane.

Oddiel V
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 26

Na vykonanie tohto zákona Ministerstvo spravodlivosti upraví konanie pri vymenovaní a odvolaní znalca (tlmočníka), spôsob vedenia zoznamov znalcov a tlmočníkov a zoznamov ústavov, zriaďovanie a pôsobnosť sborov pre znalecké otázky, odmeňovanie a poskytovanie náhrady nákladov, spôsob kontroly odmeňovania a vedenie denníkov znalcov a tlmočníkov a podrobnosti o výkone znaleckej a tlmočnickej činnosti.

§ 27

Ak bol znalec (tlmočník) v konaní pred štátnym orgánom ustanovený pred dňom, keď tento zákon nadobudol účinnosť, použijú sa doterajšie predpisy.

§ 28

(1) Zrušujú sa:

- a) zákon č. 47/1959 Zb. o úprave právnych pomerov znalcov a tlmočníkov,
- b) vyhláška ministra spravodlivosti č. 193/1959 Ú. 1. (Ú. v.) na vykonanie zákona o úprave právnych pomerov znalcov a tlmočníkov,
- c) prvá a druhá veta v odseku 2 § 127 zákona č. 99/1963 Zb. (Občianskeho súdneho poriadku).

(2) Osobitné predpisy o podávaní znaleckých posudkov a odborných vyjadrení nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 29

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1967.

Novotný v. r.

Laštovička v. r.

Lenárt v. r.

